

Fakta om hjertestop i Danmark 2001-2011

Nye tal fra Dansk Hjertestopregister

Dansk Hjertestopregister offentliggør en samlet rapport med analyse af hjertestop uden for hospital i Danmark. Analysen bygger på et datagrundlag på 32.883 hjertestop i perioden juni 2001 - december 2011.

Data om hjertestoppene er indsamlet af det præhospitale beredskab i de fem regioner. Læge Mads Wissenberg og professor Christian Torp-Pedersen fra henholdsvis Gentofte Hospital og Aalborg Universitet har på vegne af de præhospitale ledere i regionerne gennemført analyserne af hjertestoppene.

Ca. 10 hjertestop om dagen uden for hospital

I Danmark falder omkring 3.500 personer om med hjertestop uden for hospital hvert år. Det svarer til ca. 10 om dagen – og af dem er der i gennemsnit én, som overlever. 72 % af hjertestoppene sker i private hjem, og de resterende 28 % sker i det offentlige rum.

Markant flere danskere træder til med hjertelungeredning i 2011 end i 2001

I hele perioden 2001-2011 er der sket en stigning i andelen af danskere, som træder til med livreddende førstehjælp, inden ambulancen når frem. I 2001 var tallet 19 %, og i 2011 var det 58 %. Særligt fra 2010 til 2011 er der sket en meget markant stigning fra 43 % til 58 %.

Tabel 1. Antal hjertestop, hvor der ydes livreddende førstehjælp, inden ambulancen ankommer.

	2001*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I alt
Antal hjertestop med livreddende førstehjælp inden ankomst af ambulance og i (%)	328 19,4%	498 19,0%	596 22,5%	613 24,5%	700 26,6%	650 29,0%	730 32,1%	910 36,5%	1.069 38,6%	1.177 43,1%	1.679 57,9%	8.950** 32,5%

* For 2001 fremgår kun hjertestop fra juni-december.

** Tallet er baseret på 27.508 hjertestop.

Flere overlever hjertestop

Siden 2001 er andelen af personer, som overlever til og med 30 dage efter et hjertestop, øget. I 2011 overlevede 10 % af personerne dag 30 efter hjertestopet, mens det i 2001 blot var 4 %. I liv per år svarer dette til en stigning fra 148 personer i 2002 (2001 repræsenterer ikke et helt kalenderår) til 337 personer i 2011. Samlet set er antallet af overlevende efter hjertestop mere end fordoblet.

Tabel 2. Antal personer, som overlever dag 30 efter hjertestop uden for hospital.

	2001*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I alt
Antal hjertestop og i (%)	2.042 6,2%	3.262 9,9%	3.198 9,7%	2.997 9,1%	3.106 9,4%	2.775 8,4%	2.889 8,8%	2.895 8,8%	3.196 9,7%	3.197 9,7%	3.326 10,1%	32.883 100%
Antal overlevende dag 30 og i (%)	78 3,8%	148 4,5%	166 5,2%	182 6,1%	180 5,8%	219 7,9%	249 8,6%	272 9,4%	314 9,8%	324 10,1%	337 10,1%	2.469 7,5%

* For 2001 fremgår kun hjertestop fra juni-december.

Hjertestarterne benyttes sjældent

Der er få vidner til hjertestop, som tager en hjertestarter i brug og giver et stød, inden ambulancen ankommer. Der er dog i 2011 sket en stigning fra 1,4 % af tilfældene til 2,5 % af tilfældene.

Tabel 4. Antal hjertestop, hvor der er afgivet stød med hjertestarter, før ambulancens ankomst.

	2001*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I alt
Antal og i (%)	23 1,4%	32 1,2%	25 0,9%	19 0,8%	34 1,3%	22 1,0%	29 1,3%	23 1,0%	26 1,1%	41 1,7%	68 2,5%	342** 1,3%

* For 2001 fremgår kun hjertestop fra juni-december.

** Tallet er baseret på 26.436 hjertestop.

Flere patienter med hjertestop er genoplivet, når de ankommer til hospitalet

Andelen af hjertestoppatienter, som er genoplivet ved ankomst til hospital, er mere end fordoblet i perioden fra 2001 til 2011. I 2001 var det 8 % af patienterne, der var genoplivet, mens det i 2011 var 23 %.

Tabel 3. Antal personer, som er genoplivet ved ankomst til hospitalet.

	2001*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	I alt
Antal personer, som er genoplivet (ROSC) ved ankomst til hospital og i %	150 8,1%	235 8,2%	314 10,9%	302 11,2%	343 11,9%	334 13,5%	357 14,8%	464 18,3%	529 19,1%	587 21,0%	708 23,2%	4.323** 14,8%

* For 2001 fremgår kun hjertestop fra juni-december.

** Tallet er baseret på 29.250 hjertestop.

ROSC = Return of Spontaneous Circulation, Genoprettelse af spontan cirkulation, umiddelbar overlevelse

Om Dansk Hjertestopregister

Dansk Hjertestopregister har siden juni 2001 registeret hjertestop uden for hospital på landsplan i Danmark. Registret er et samarbejde mellem de fem regioners præhospitale organisationer. Data er indsamlet af de fem regioners ambulancetjenester, og derved haves en hjertestoppopulation på landsplan, hvor der er mulighed for samkøring med øvrige nationale registre, således at der kan knyttes yderligere information til patienterne om overlevelse, medicinforbrug og konkurrerende lidelser m.m. Registret er et aktivt redskab til at følge udviklingen i Danmark og dokumentere effekten af de forskellige indsatser, der er taget på området, så nye indsatser kan målrettes, og ultimativt flere liv kan reddes. Det overordnede formål er således at forbedre overlevelseschancerne for de, som hvert år får hjertestop uden for hospital. Dansk Hjertestopregister støttes af TrygFonden.

Registret løser følgende opgaver:

- Nationale rapporter og publikationer til internationale tidsskrifter, der søger at beskrive forholdene ved hjertestop uden for hospital i Danmark, samt at identificere de faktorer, der har betydning for udfaldet ved hjertestop (overlevelse, følgevirkninger, komplikationer). Derigennem søges en evidensbaseret forbedring af kvaliteten af håndtering og behandling af hjertestop.

Om regionerne

Det er det præhospitale beredskab fra de fem regioner, der indsamler data til Dansk Hjertestopregister. Når et hjertestop uden for hospital har fundet sted, rapporterer ambulancebehandlerne, hvad der er sket, om hjertestoppet var bevidnet, om der er ydet livreddende førstehjælp, før ambulancen er nået frem etc. Det er regionerne, som har ejerskab til data i Dansk Hjertestopregister.

Om TrygFonden

TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) arbejder for at skabe mere tryghed i Danmark. TrygFonden er initiativtager til en lang række almennyttige projekter, der handler om at forbedre danskernes sikkerhed, sundhed og trivsel. Projekterne udvikles på et veldokumenteret grundlag og gennemføres i samarbejde med førende eksperter og organisationer på de områder, som projekterne omhandler. I 2013 anvender TrygFonden 550 millioner kroner på hundredvis af projekter, der øger trygheden lokalt, på tværs af regioner og i hele landet. TryghedsGruppen er hovedejer af forsikringsselskabet Tryg og står bag TrygFonden, som varetager TryghedsGruppens almennyttige arbejde. TryghedsGruppen skaber værdi og tryghed gennem langsigtede investeringer og almennyttige uddelinger.

TrygFonden har i flere end 11 år iværksat en lang række initiativer på akutområdet:

- TrygFonden har etableret Hjertestarter-Netværket hjertestarter.dk, hvor man gratis kan registrere sin hjertestarter, så alle kan se, hvor den nærmeste er placeret. Siden 2011 har alle landets AMK-Vagtcentraler haft adgang til systemet, så de kan henvise vidner til hjertestop til den nærmeste hjertestarter. Der er registreret flere end 8.600 hjertestartere på hjertestarter.dk.
- Igennem de sidste 11 år har TrygFonden arbejdet målrettet for at uddanne danskerne i hjertelungeredning og for at forbedre kendskabet og adgangen til hjertestartere.
- Siden 2006 har TrygFonden doneret flere end 1.000 hjertestartere til offentlige steder i hele landet, hvor der færdes mange mennesker. Indtil nu har de reddet 46 liv.
- TrygFonden Hjertestart i skolen tilbyder gratis klassesæt med genoplivningsdukker og læringsdvd til alle landets udskolingsklasser, så eleverne kan lære livreddende førstehjælp og at bruge en hjertestarter på under 30 minutter.
- TrygFonden støtter forskning inden for hjertestart og genoplivning, blandt andet tre akutprofessorater på Københavns Universitet, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet.
- TrygFonden støtter talentfulde ph.d.-studerende inden for hjertestart og genoplivning. I både 2010 og 2011 er ph.d.-studerende, som TrygFonden støtter, blevet hædret med den internationale pris "ERC Young Investigator Award", som uddeles af Det Europæiske Råd for Genoplivning. I 2012 modtog en ph.d.-studerende støttet af TrygFonden endvidere "American Heart Association Young Investigator Award".
- TrygFonden finansierede den første forsøgsordning med en akutlægehelikopter på Sjælland i 2010-2012, blandt andet for at indsamle erfaringer om den gavnlige effekt for hjertestoppatienter.

- I 2011 stod TrygFonden i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og Dansk Råd for Genoplivning bag Hjertestarter-konferencen i Bella Center, hvor aktører fra stat, regioner, kommuner og andre aktører inden for genoplivning deltog.
- TrygFonden har finansieret opdateringen af Dansk Hjertestopregister i 2011, 2012 og 2013.
- TrygFonden står sammen med Dansk Råd for Genoplivning bag den nationale Hjertestarterdag den 16. oktober.

Læs mere på hjertestarter.dk og trygfonden.dk.

For yderligere oplysninger kontakt:

Mads Wissenberg, læge på Kardiologisk afdeling P, Gentofte Hospital

Tlf.: 21 66 34 55

E-mail: mads.wissenberg.joergensen@regionh.dk

Grethe Thomas, projektchef i TrygFonden

Tlf.: 41 77 93 00

E-mail: gt@trygfonden.dk